

Сумський національний
аграрний університет

Університет, що вивчає життя!

Юридичний
факультет
СНАУ

Засідання Експертної ради роботодавців за спеціальністю D8 Право

22.01.2026 р.

Склад Експертної ради роботодавців за спеціальністю D8 «Право» :

1. **Світлана ЗАПАРА** – перший заступник Голови Національної служби посередництва і примирення;
2. **Тетяна МИРОНЕНКО** – Представниця Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Сумській області;
3. **Віктор КІБЕЦЬ** – начальник Територіального управління державної судової адміністрації України в Сумській області (присутня – **Олена ДАЩЕНКО** – завідувача сектором організаційного забезпечення діяльності суддів та судової статистики управління);
4. **Микола ШАПОВАЛ** – суддя Сумського окружного адміністративного суду;
5. **Оксана СОП'ЯНЕНКО** – суддя Центрального апеляційного господарського суду;
6. **Тетяна МІЩЕНКО** - директор Сумського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;
7. **Валентина ВОЛОБУЄВА** – адвокат;
8. **Володимир БОБРУЙКО** - начальник Північно-Східного управління надання безоплатної правничої допомоги, голова комісії з реорганізації Чернігівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги
9. **Наталія ЛЕРМОНТОВА** – приватний нотаріус Сумського міського нотаріального округу;
10. **Анна КЛЄЦОВА** – директор Аудиторської фірми «ЗЄВС» м. Суми, Власниця бухгалтерської фірми ZEVS business solution (Англія);
11. **Михайло ВІХЛЯЄВ** – директор Центру українсько-європейського співробітництва
12. **Олег ГОЛОВКО** – директор Видавничого дому «Гельветика»

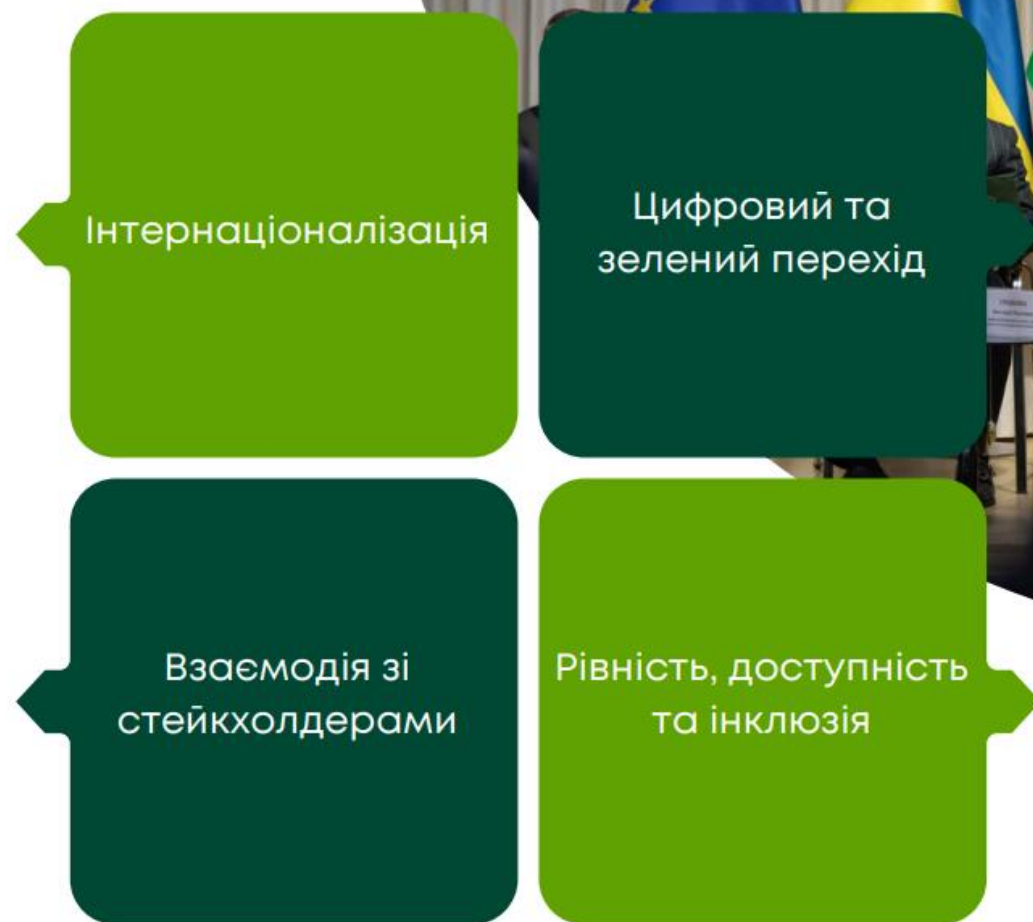
Сумський національний
аграрний університет

Університет, що вивчає життя!

Стратегія трансформації та розширення можливостей Сумського національного аграрного університету **2026-2030**

Основні блоки стратегії

Трендові напрями розвитку

1.1	Модернізувати освітні програми, поєднуючи студентоцентрованість, дослідження, міждисциплінарність і освіту для сталого розвитку, щоб формувати навички майбутнього та підвищувати конкурентоздатність випускників.
1.2	Розвивати довгострокові міжнародні партнерства, зокрема транснаціональну освіту (transnational education TNE), орієнтовані на спільні освітні програми, спільне викладання, розвиток дослідницького потенціалу та взаємне визнання кваліфікацій (спільні онлайн-курси з університетами партнерами, віртуальні обміни, гібридні класи, спільні програми розвитку викладацької майстерності)
1.3	Розвивати навчання впродовж життя та гнучкі освітні формати у співпраці з міжнародними партнерами шляхом впровадження модульних програм і micro-credentials, спрямованих на оновлення та перекваліфікацію навичок відповідно до глобальних і національних потреб ринку праці

Цифровий та зелений перехід

1.4	Розвивати гнучкі, персоналізовані навчальні траєкторії, на основі цифрових інструментів, інструментів моделювання та гібридних моделей навчання в усіх програмах
1.5	Інтегрувати компетентності сталого розвитку, цифрову грамотність, підприємницькі навички та професійні компетентності, що відповідають потребам ринку праці, в усі освітні програми
1.6	Впровадити ефективні інституційні механізми, цифрові інструменти та системи моніторингу, що запобігають порушенням принципів академічної етики та забезпечують послідовне дотримання стандартів академічної доброчесності.
1.7	Інтегрувати інструменти штучного інтелекту в процеси викладання, навчання та аналітики освіти на засадах етичного, відповідального та прозорого використання, з одночасним посиленням академічної доброчесності та якості навчальних результатів

Освіта

Взаємодія зі стейкхолдерами

1.8	Постійне вдосконалення викладання та навчання через механізми зворотного зв'язку, систематичний збір даних, аналітику навчання, та залучення студентів, викладців та зовнішніх стейкхолдерів до перегляду програм
1.9	Розвивати культуру досконалості викладання шляхом підтримки постійного педагогічного розвитку, заохочення інновацій та визнання внеску у високоякісну інклюзивну освіту
1.10	Посилити можливості працевлаштування випускників шляхом розширення навчання, інтегрованого з професійною діяльністю, впровадження галузевих проектів спільно з роботодавцями, стажування, та підприємницької підготовки в усі програми
1.11	Розвивати дуальну освіту шляхом системної інтеграції навчання з професійною діяльністю у співпраці з роботодавцями, бізнесом і громадами з метою підвищення практичної підготовки та працевлаштування випускників

Рівність, доступність та інклюзія

1.11	Розвивати механізми підтримки, що допомагають студентам визначати, відстежувати й досягати високих академічних показників та стійких довгострокових результатів, в тому числі через партнерські моделі, у яких студенти співпрацюють зі стейкхолдерами в реальних проєктах, сприяючи своєму професійному розвитку та розвитку громад
1.12	Розвинути організаційне, цифрове та фізичне навчальне середовище, що підтримує інноваційне, інклюзивне та студентоорієнтоване навчання.
1.13	Розвинути інклюзивні сервіси академічної, менторської підтримки та підтримки добробуту студентів, забезпечуючи рівні можливості успіху для всіх, зокрема для вразливих груп.

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ НА ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ СУМСЬКОГО НАУ

Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25% до 60% загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов’язків відповідно до трудового договору.

Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між закладом вищої освіти та роботодавцем (підприємством, установою, організацією тощо), що передбачає:

- порядок працевлаштування здобувача вищої освіти та оплати його праці;
- обсяг та очікувані результати навчання здобувача вищої освіти на робочому місці;
- зобов’язання закладу вищої освіти та роботодавця в частині виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану на робочому місці;
- порядок оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці.

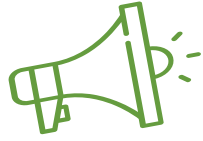
Переваги навчання за дуальною формою:

набуття професійного практичного досвіду в умовах сучасного виробництва (розвиток hard skills);
офіційне працевлаштування ще до закінчення навчання у закладі вищої освіти;
набуття трудового стажу, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення власного кар’єрного шляху;
збільшення фінансових можливостей за рахунок грошової винагороди (заробітної плати);
розвиток soft skills;
підвищення власного рівня конкурентоспроможності на ринку праці.

Обмеження навчання за дуальною формою:

недоцільність переведення на першому курсі;
можливість переведення здобувача виключно з денної форми навчання;
неможливість реалізації на всіх спеціальностях.

СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Заходи з популяризації дуальної освіти: інформаційні та профільні (зустрічі з роботодавцями)

Відбір мотивованих здобувачів для дуального навчання

Підготовка пакету документів для дуального навчання (узгодження програми навчання на робочому місці, індивідуального навчального плану здобувача СНАУ + роботодавець)

Укладення тристоронньої угоди про дуальне навчання: СНАУ – ЗДОБУВАЧ - БІЗНЕС

Супровід та моніторинг дуального навчання здобувача

1. Договір про співпрацю

2. Конкурсний відбір
здобувачів (співбесіда)

3. Заява здобувача про
переведення на ДФЗО

4. Оригінал або завірена копія документу, що
підтверджує працевлаштування (за фахом)

5. Тресторонній Договір
(Здобувач-СНАУ-Підприємство)

6. Наказ про переведення на
ДФЗО

7. Індивідуальний
навчальний план
ДФЗО

8. Програма
практичного
навчання ДФЗО

ПАКЕТ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧА НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

ДОГОВІР ПРО СПІВПРАЦЮ № _____
м. Суми «___» _____ 20__ року
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, надалі «Університет», в особі ректора
КОВАЛЕНКА Ігора Миколайовича, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони та
_____, в подальшому «Підприємство», в особі _____, який (а) діє на підставі _____, з іншої сторони (при спільному згадуванні сторін – «Сторони»), уклали даний договір про наступне:

- 1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ**
- 1.1. Сторони за даним Договором на базі _____ здійснюють спільну діяльність за наступними напрямками:
- 1.1.1. Організація освітнього процесу з впровадженням дуальної форми здобуття освіти під час підготовки здобувачів вищої освіти усіх освітніх рівнів.
- 1.1.2. Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти в процесі виробничої діяльності підприємства.
- 1.1.3. Впровадження програм проходження виробничої, переддипломної практики на виробництві з урахуванням особливостей підприємства.
- 1.1.4. Проведення записів звітів з проходження виробничих практик безпосередньо на базі навчально-практичного центру СНАУ за участі викладачів університету та фахівців з виробництва.
- 1.1.5. Проведення курсового та дипломного проєктування за завданнями виробництва.
- 1.1.6. Цільова підготовка випускників для підприємства.
- 1.1.7. Проведення спільних наукових та інноваційних програм.
- 1.1.8. Спільна організація і проведення тренінгів та практичних занять на підприємстві із залученням здобувачів вищої освіти та викладачів університету.
- 1.1.9. Проходження стажування та підвищення кваліфікаційної підготовки викладачів університету щодо володіння сучасними технологіями, які використовуються на виробництві.
- 1.1.10. Вести спільну діяльність в розробці та впровадженні новітніх технологій, проєктів, рекомендацій, спрямованих на вдосконалення форм і методів ведення сільськогосподарського виробництва.
- 1.2. Сторони за взаємною згодою можуть здійснювати узгоджену, взаємовигідну діяльність за іншими напрямками співробітництва.

- 2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН**
- 2.1. «Підприємство» зобов'язується:**
- 2.1.1. Приймати здобувачів вищої освіти для проходження виробничої, переддипломної практики або дуальної форми здобуття освіти (за узгодженими навчальними планами та графіком проходження).
- 2.1.2. Створити здобувачам вищої освіти умови для проходження практики або дуальної форми здобуття освіти:
- забезпечити проведення інструктажів з питань охорони праці (вступний та на робочому місці) з реєстрацією у відповідних журналах;
 - забезпечити здобувачів вищої освіти спеодитом, спецвзуттям, засобами індивідуального та колективного захисту та інвентарем (у разі потреби);
 - створити умови для проживання на час проходження практики або дуальної форми здобуття освіти;
 - забезпечити здобувачів вищої освіти харчуванням;
 - створити всі умови для виконання здобувачами вищої освіти програм практики або дуальної форми навчання;
 - здійснити закріплення за здобувачами вищої освіти фахівця (ментора) з числа кваліфікованих фахівців підприємства;
 - надавати можливість здобувачам вищої освіти працювати на вакантних посадах відповідно до потреб виробництва згідно з Кодексом законів про працю України та Закону України «Про вищу освіту».
- 2.1.3. Створити викладачам умови для стажування:
- надавати можливість проходити стажування та підвищення кваліфікаційної підготовки на виробництві;

ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ НА ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Ректору Сумського НАУ
Ігорю КОВАЛЕНКУ

Здобувача І курсу магістратури,
Юридичного факультету
групи Юрм 2501
ОПП Право за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти
спеціальність 081 «Право»
Котко Сергія Андрійовича

ЗАЯВА

Прошу Вас перевести мене на дуальну форму освіти відповідно до ст. 49 Закону України «Про вищу освіту» з 07.10.2025 р. по 31.12.2025 р. Отримана згода на забезпечення навчання на робочому місці в ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна».

Зобов'язуюся виконувати індивідуальний план навчання осіннього семестру 2025 - 2026 навчального року.

Додаток:
1. Оригінал або завірена копія документу, що підтверджує працевлаштування на посаду.

дата

Погоджено:
Декан юридичного факультету _____ Олег РОГОВЕНКО
Координатор дуального навчання _____ Марина КУЗНЕЦОВА

підпис здобувача ВО

Трудовий договір
між працівником і фізичною особою, яка використовує наймиту працю

Місто Суми "07" "10" 2025 р.

Прізвище Болдіна
Ім'я Людмила
По батькові Миколаївна
Рік народження _____
Місце роботи, посада (для фізичної особи, яка використовує наймиту працю, пов'язану з наданням послуг)

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомити про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку у паспорті)

Для фізичної особи - підприємця
реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомити про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку у паспорті)

Місце проживання _____
Паспорт: серія _____ номер _____
іменований далі Фізична особа, з одного боку, і _____
Прізвище Болдіна
Ім'я Сергій
По батькові Андрійович
Дата народження _____
Вид діяльності (професія) Юрист
Останнє місце роботи Болдіна СНАУ (магістратура, група магістерського рівня вищої освіти)
Місце проживання _____
Паспорт: серія _____ номер _____

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомити про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку у паспорті)

іменований далі Працівник, з другого боку, уклали між собою цей трудовий договір про таке:

1. Цей договір є (потрібне підкреслити) безстроковим, що укладається на невизначений строк; на визначений термін; установлений за погодженням сторін з 07.10.2025 по 31.12.2025 року
(вказати строк дії договору)

тиском, що укладається на час виконання певної роботи _____ (вказати строк виконання роботи)

2. Працівник зобов'язаний виконувати навантажувальні роботи (роботи з підготовки документів, складання актів) передбачені в інструкції, розробленій в межах та сфері органів
(вказати строк виконання роботи)
(вказуватися розкладом)

кількість виконаних робіт, рівня виконання норм та нормованих завдань, дотримання правил з охорони праці, строків її виконання)

3. Фізична особа зобов'язується: _____ грн. на місяць, оплачувати працю Працівника у розмірі _____
Розмір зарплатної плати визначається за згодою сторін, але не нижче законодавчо встановленого розміру мінімальної зарплатної плати _____
Зобов'язується забезпечити і неухильно виконувати умови праці для виконання прийнятих Працівником зобов'язань, обладнати робоче місце відповідно до вимог нормативних актів про охорону праці, надавати необхідний інвентар, робочий одяг.

4. Час виконання робіт встановлюється з _____
_____ (вказується час початку та закінчення робочого дня)

ДОГОВІР
ПРО ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
З ЕЛЕМЕНТАМИ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ № 228

м. Суми «01» жовтня 2025 р.

Сумський національний аграрний університет (далі – Сумський НАУ), в особі ректора Коваленка Ігора Миколайовича, що діє на підставі Статуту, і з другої сторони ФОП "Болдіна Людмила Миколаївна" (далі – Підприємство) в особі директора Болдіна Людмила Миколаївна, що діє на підставі свідоцтва з іншого боку, та здобувач вищої освіти Котко Сергій Андрійович, (далі – Здобувач), який навчається за освітньою програмою Право за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на юридичному факультеті, разом іменовані «Сторони», уклали даний Договір про здобуття вищої освіти за денною формою навчання з елементами дуальної форми освіти (надалі – «Договір»), про нижче наведене:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. У порядку та на умовах, визначених цим договором Сумський НАУ та Підприємство зобов'язуються спільно організувати і впроваджувати елементи дуальної форми здобуття освіти в практичну підготовку Здобувача, що навчається в Сумському НАУ за освітньою програмою Право за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Здобувач зобов'язується досягти результатів в навчанні, передбачених освітньою програмою.

1.2. У цьому договорі Сторони в своїх взаємних керуються нормами чинного законодавства України у сфері вищої освіти (Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту»), Кодексом законів про працю України та іншими чинними законодавчими актами України.

1.3. Метою впровадження елементів дуальної форми навчання є підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» шляхом набуття практичних навичок на базі Підприємства.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАКАЗ

07 10 2025 м. Суми № 3344/ос

Про направлення на навчання за дуальною формою юридичний факультет денна форма здобуття освіти

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті», затвердженого рішенням Вченої ради Сумського НАУ протокол № 1 від 27.08.2024 р., введеного в дію наказом ректора від 28.08.2024 р. №350/од, «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Сумському національному аграрному університеті» затвердженого рішенням Вченої ради Сумського НАУ протокол № 4 від 30.10.2023 р., введеного в дію наказом ректора від 31.10.2023р. №611-к та згідно договору про співпрацю № 5229 від 08.09.2025 року з ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна»

НАКАЗУЮ:

1. Направити до ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна» на проходження дуального навчання нижчеказаного здобувача вищої освіти спеціальності 081 «Право» юридичного факультету:

Термін проходження навчання за дуальною формою – з 07.10.2025 р. по 31.12.2025 р.

№ п/п	П.І.Б. студента	Курс	Група	П.І.Б. керівника дуальної форми навчання
1.	Котко Сергій Андрійович	2	Юрм 2401	Доц. Марина КУЗНЕЦОВА

2. Декану факультету Олег РОГОВЕНКО:

2.1 Організувати проведення дводенних підготовчих навчань з питань формування у здобувачів вищої освіти практичних навичок, вмінь та адаптації на підприємстві.

2.2 Перевести вищезгаданого здобувача вищої освіти на дистанційне навчання за індивідуальним навчальним планом на період дуальної форми

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна».

Людмила БОЛДІНА

Індивідуальний графік

здобуття освіти за дуальною формою навчання
здобувача вищої освіти групи Юрм, 1 курсу ОПП «ПРАВО» другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 081 «Право», юридичного факультету на базі ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна»

Котко Сергій Андрійовича

Дата	07.10.25-10.10.25	13.10.25-17.10.25	20.10.25-24.10.25	29.10.25-31.10.25	03.11.25-07.11.25	10.11.25-14.11.25	17.11.25-21.11.25	24.11.25-28.11.25	01.12.25-05.12.25	08.12.25-12.12.25	15.12.25-19.12.25	22.12.25-26.12.25	29.12.25-31.12.25
Кількість робочих днів	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
Розподіл за годинами	4 год	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
4 год	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
4 год	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т

Умовні позначення:

Т - теоретичне навчання; Д - дуальне навчання
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Декан юридичного факультету
Гарант освітньої програми
Куратор дуального навчання
Здобувач освіти

Погодження Підприємства:

Директор ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Сумського НАУ

Ігор КОВАЛЕНКО

Маргарита ЛИШЕНКО
Олег РОГОВЕНКО
Марина КУЗНЕЦОВА
Марина КУЗНЕЦОВА
Сергій КОТКО

Людмила БОЛДІНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна»

підпис

Ігор КОВАЛЕНКО

Програма
здобуття освіти за дуальною формою навчання
здобувача вищої освіти групи Юрм, 1 курсу ОПП «ПРАВО» другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 081 «Право», юридичного факультету на базі ФОП «Болдіна Людмила Миколаївна»
Котко Сергій Андрійовича

№ з/п	Освітній компонент	Теми, що вивчатиме здобувач вищої освіти	Кількість кредитів виконання ОК	Компетентності, які будуть сформовані в результаті вивчення ОК	Визначення результатів	
					Підприємством	Викладачем ОК
1.	Актуальні проблеми трудового права	Правовідносини в сфері трудового права. Актуальні питання суб'єктів трудового права. Актуальні питання правового регулювання зайнятості в Україні. Проблеми регулювання трудового договору. Тенденції правового регулювання оплати праці. Гарантії і компенсації.	3,0	Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань. Вміти працювати автономно та в команді. Розуміти та застосовувати сучасні механізми захисту трудових прав. Знаходити шляхи вдосконалення права людини на працю, соціального захисту, досвіду боротьби з бідністю, соціальною нерівністю. Використовувати судову практику вирішення трудових спорів, ведення соціального діалогу, медіації. Здатність застосовувати теоретичні знання з трудового права при вирішенні практичних завдань, наданні консультацій із соціально-трудових питань. Вміти застосовувати знання законодавства та міжнародних і національних стандартів з питань праці.		
2.	Практика	Правовий статус суду як	3,0	Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та		

Сайт СНАУ → СТУДЕНТУ
→ ДУАЛЬНА ОСВІТА:

- Бланки документів;
- Нормативно-правове забезпечення;
- Інфографіка;
- Новини;
- Методичне забезпечення

На сайті Сумського НАУ функціонує веб-сторінка «ДУАЛЬНА ОСВІТА»

ВИКЛИКИ

ФОРМУВАННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, за якими організовується освітній процес за дуальною формою, таким чином, щоб вони, у ПОВНОМУ ОБСЯЗІ відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати усі особливості посадових обов'язків.

СПІЛКУВАННЯ З РОБОТОДАВЦЯМИ – ЗАПОРУКА СТВОРЕННЯ УСПІШНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Сумський національний
аграрний університет

Університет, що вивчає життя!

Юридичний
факультет
СНАУ

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!